

Sygn. akt VII U 343/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Owczarek - Kapusta

po rozpoznaniu w dniu 07 września 2016 r. w Gdańsku

sprawy B. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania B. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 15 grudnia 2015 r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 343/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu B. K. prawa do emerytury pomostowej z uwagi na niespełnienie wymogów niezbędnych do nabycia wnioskowanego świadczenia, tj. nie udowodnienie przez skarżącego legitymowania się na dzień 01 stycznia 2009 r. 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz nieudowodnienia przez wnioskodawcę rozwiązania ostatniego stosunku pracy z pracodawcą.

Jak podkreślił pozwany do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia od 10 czerwca 1976 r. do 18 stycznia 1990 r. oraz od 01 maja 1992 r. do 21 października 1992 r. z uwagi na fakt, że pracodawca skarżącego nie potwierdził, że we w/w okresach odwołujący się wykonywał pracę wymienioną w załączniku 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł ubezpieczony, który zaskarżonej decyzji zarzucił:

I. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. :

1). art. 32 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez naruszenie fundamentalnych zasad sprawiedliwości społecznej

i równego traktowania przez władze publiczne oraz uznanie, że wnioskodawca nie spełnił przesłanek uprawniających go do otrzymania świadczenia emerytalnego

2). art. 4 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych poprzez odmowę przyznania emerytury pomimo, iż ubezpieczony spełnił przesłanki określone w tym przepisie

3). art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych poprzez niezaliczenie okresów pracy od 10 czerwca 1976 r. do 18 stycznia 1990 r. oraz od 01 maja 1992 r. do 21 maja 1992 r. podczas których ubezpieczony wykonywał prace na statkach morskich eksploatowanych w eksporcie międzynarodowym do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach

4). art. 51 w zw. z 49 ustawy o emeryturach pomostowych przez uznanie, iż brak jest przesłanek pozwalających na uznanie, iż praca wykonywana przez wnioskodawcę winna zostać zakwalifikowana jako praca w szczególnych warunkach wyłącznie przez wzgląd na brak stosowanego zaświadczenia pracodawcy

II. naruszenie zasad postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy , a mianowicie:

1). art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, skutkujące uznaniem, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego.

Wskazując na powyższe odwołujący się wniósł o:

1). dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów wskazanych w treści odwołania

2). zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie ubezpieczonemu świadczenia od daty złożenia wniosku

3). zasądzenie od pozwanego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zaprezentowaną w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony B. K., urodzony w dniu (...), w dniu 13 listopada 2015 r. złożył w organie rentowym wniosek o prawo do emerytury pomostowej.

W dniu 25 lutego 2012 r. ubezpieczony ukończył wiek 60 lat.

Ubezpieczony od 01 października 2015 r. jest zatrudniony w (...) na stanowisku specjalisty technicznego ds. nawigacji i łączności.

Dowód, vide: akta rentowe: zaświadczenie o zatrudnieniu – k. 18

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił 38 lat i 6 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych. Pozwany uznał, że odwołujący się nie legitymuje się żadnym okresem pracy w szczególnych warunkach.

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 15 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu B. K. prawa do emerytury pomostowej z uwagi na niespełnienie wymogów niezbędnych do nabycia dochodzonego świadczenia, tj. nie udowodnienie przez skarżącego legitymowania się na dzień 01 stycznia 2009 r. 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy

o emeryturach pomostowych oraz nieudowodnienia przez wnioskodawcę rozwiązania ostatniego stosunku pracy z pracodawcą.

Okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe: wniosek ubezpieczonego – k. 1-13, karta przebiegu zatrudnienia – k. 63, decyzja pozwanego z dnia 15 grudnia 2015 r. – k. 65,

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy jak również w aktach rentowych pozwanego organu rentowego. Nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania co do ich prawdziwości i rzetelności. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu.

Na zasadzie określonej w treści art. 227 kpc oraz 217 § 3 kpc Sąd pominął dowód z dokumentacji wskazanej przez wnioskodawcę w treści skierowanego do Sądu odwołania z uwagi na fakt, że dokonanie oceny charakteru pracy wykonywanej przez odwołującego się w nieuwzględnionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych okresach pozostawałoby bez wpływu na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, a zatem nie była to okoliczność mająca na gruncie niniejszej sprawy istotne znaczenie.

Sąd Okręgowy zważył , co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jako niezasadne nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015, 965 j.t.) prawo do emerytury pomostowej, dalej: ustawa pomostowa z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4)ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5)przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6)po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7)nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W myśl art. 49 ustawy pomostowej prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1)po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2)spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3)w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Z kolei art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi, że prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają

przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Niewątpliwym jest, że wnioskodawca legitymuje się ponad 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, a w dniu 25 lutego 2012 r. ukończył wiek 60 lat.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnił łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania dochodzonego świadczenia na podstawie **art. 4 w zw. z art. 49** ustawy o emeryturach pomostowych, pomimo stanowiska ubezpieczonego co do konieczności oceny charakteru pracy ubezpieczonego jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych oraz pomimo przywoływania przepisów art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych regulujących kwestie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, które to prawo nie było przedmiotem wniosku ubezpieczonego ani zaskarżonej decyzji, pozostając tym samym poza sferą oceną Sądu Okręgowego.

Na wstępie rozważań należy wyjaśnić, że nabycie przez ubezpieczonego prawa do emerytury pomostowej uzależnione jest od łącznego spełnienia przez niego wszystkich przesłanek z art. 4 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych – w tym także warunku określonego w art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych.

Tymczasem ze stanu sprawy aktualnego także na datę orzekania wynika, że odwołujący się w dalszym ciągu pozostaje w stosunku pracy z tytułu zatrudnienia w (...), a w związku z tym należy uznać, że wnioskodawca nie spełnił wymogu określonego w art. 4 pkt 7 ustawy.

Z uwagi na powyższe zbędne stało się badanie, czy odwołujący się spełnił pozostałe kwestionowane przez organ rentowy przesłanki- tj. czy na dzień 01 stycznia 2009 r. legitymuje się wymaganym przepisami prawa 15 – letnim stażem pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Podkreślić bowiem należy, że sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych mają charakter odwoławczy. Powyższe oznacza, że rozpatrując zasadność wywiedzonego przez wnioskodawcę odwołania Sąd Okręgowy kompleksowo ocenia legalność zakwestionowanej, wydanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzji, a jego rola nie może sprowadzać się wyłącznie do weryfikacji poczynionych przez pozwanego ustaleń odnoszących się jedynie do określonych elementów decyzji (jednej z przesłanek warunkujących nabycie dochodzonego świadczenia). Rolą Sądu Ubezpieczeń Społecznych nie jest zatem ustalenie oraz wskazywanie w sposób wybiórczy czy i jakie przesłanki zostały przez ubezpieczonego spełnione, ale dokonanie łącznej, całościowej oceny zmierzającej do stwierdzenia czy wnioskodawca spełnia warunki niezbędne do nabycia prawa do dochodzonego świadczenia.

Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 12 stycznia 2005 r. o sygn. akt I UK 160/04 wskazał, że w postępowaniu odrębnym w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych toczącym się z odwołania od decyzji organu rentowego wydanej na wniosek o przyznanie prawa do emerytury lub renty niedopuszczalne jest przedmiotowe przekształcanie roszczenia, przez żądanie ustalenia tylko niektórych przesłanek warunkujących prawo do świadczenia.

Godzi się w tym miejscu przywołać także pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku w orzeczeniu z dnia 19 października 2015 r. o sygn. akt III AUa 782/15, w którym wskazano, że ponieważ rozstrzygnięcie Sądu może dotyczyć jedynie prawa ubezpieczonego do emerytury pomostowej, to nie jest możliwe ustalenie spełniania przez ubezpieczonego dla przyszłych celów emerytalno – rentowych przesłanki z art. 49 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej należy wyraźnie podkreślić, że nie możliwości, aby Sad ubezpieczeń, którego rzeczą jest dokonywanie oceny legalności decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń społecznych dokonywał ustaleń dla celów przyszłego świadczenia

Ewentualne ustalenia dokonane w tej sferze przez Sąd nie miałyby zresztą żadnej wagi bowiem nie byłyby wiążące zarówno dla organu rentowego jak również dla oceniającego w późniejszym czasie przedmiotową kwestię Sądu.

Sąd ubezpieczeń społecznych jest uprawniony do dokonywania oceny charakteru zatrudnienia ubezpieczonych wyłącznie dla celów przyznania świadczenia. Z uwagi na powyższe - wobec niespełnienia przez ubezpieczonego jednej z łącznie wymaganych przesłanek, bezprzedmiotowa na obecnym etapie postępowania stała się ocena charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od 10 czerwca 1976 r. do 17 stycznia 1990 r. oraz od 01 maja 1992 r. do 21 maja 1992 r. oraz podstaw do zaliczenia tego okresu do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

Także rozwiązanie przez wnioskodawcę w późniejszym okresie stosunku pracy pozostaje bez wpływu na prawidłowość decyzji ZUS kontrolowanej przez Sąd Okręgowy w przedmiotowym postępowaniu a stanowi nową okoliczność uzasadniającą wystąpienie z kolejnym wnioskiem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w świetle dyspozycji art. 15 ust. 1. i 2 ustawy o emeryturach pomostowych .

Biorąc powyższe pod uwagę - Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z cytowanymi przepisami ustawy o emeryturach pomostowych oddalił odwołanie ubezpieczonego, uznając ją za bezzasadne.

SSO Monika Popielińska